

конкурентоздатності певних товарних груп відносно аналогічних імпортних товарів; зменшення оподаткування експортно-орієнтованих галузей економіки України; створення сприятливого інвестиційного клімату.

Використані джерела:

1. Державна служба статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm
2. Експорт та імпорт України. *Міністерство фінансів*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/eximp/>
- 3 Як змінювався експорт та імпорт України в 2014-2018 рр. *Аналітичний портал "Слово і Діло"*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/04/10/infografika/ekonomika/yak-zmynuvavsvya-eksport-ta-import-ukrayiny-2014-2018-rokax>
4. Експорт та імпорт зросли: показники зовнішньої торгівлі України в січні-травні 2019 року. *Аналітичний портал Слово і Діло*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/08/05/infografika/ekonomika/eksport-ta-import-zrosly-pokaznyky-zovnishnoyi-torhivli-ukrayiny-sichni-travni-2019-roku>

*Леушина О. А., к.е.н., доцент, доцент
кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу,
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького м.Мелітополь,
Україна*

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА РОЗВИТОК СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Сьогодні увесь світ знаходиться в умовах пандемії. Людство опинилося в ситуації, яку раніше описав Насим Талеб і назвав "чорним лебедем". Згідно з автором це ситуація, яку неможливо було передбачити і яка має величезну силу впливу. У чому складність "чорного лебедя"? Людині властиво шукати пояснення всім явищам, які виникають в світі, збирати факти та на їх основі, будувати струнку систему. На жаль Талеб змушений нас засмутити. Світом не управляє нічого, за винятком мільярдів ніким не контрольованих подій. Такою ж фікцією є всякого роду біржі, фондові ринки, цінні папери. Все це згідно Талебу, не більше, ніж лущиння на тілі складної суспільної системи, яка облітає при першій же появі «чорного лебедя» [1].

Covid – 19, вірус, який став причиною пандемії в усьому світі, є саме такою подією. Світова економіка поринає в кризу. Коронавірус спочатку паралізував частину виробництв у Китаї, потім зупинив сотні підприємств в Європі та Азії, слідом за ними настала черга США. Багато країн світу були змушені ввести карантин, що негативно позначилося не тільки на економіці цих держав, а й на світовій системі в цілому. При будь-якому сценарії розвитку подій, пандемія призведе до рецесії світової економіки, і це в кращому випадку,

швидше за все світ чекає світова криза, ступінь якої визначити поки складно. Зрозуміло, що в першу чергу постраждають сфери пов'язані з туризмом, авіаційні та морські перевезення, готельний, гральний та розважальний бізнес. Через руйнування логістичних ланцюжків, з проблемами зіштовхнуться виробники автомобілів і одягу багато з яких замкнуті на Європу і особливо Китай. Нафтогазовий сектор, металургія, хімічна промисловість, сільське господарство і медіа від кризи повинні постраждати менше. А ось компанії телекомунікаційної і фармацевтичної сфер від епідемії навпаки можуть виграти, що пов'язано з підвищеним попитом на їхні товари і послуги.

На сьогодні прийняті різними країнами заходи зі стримування кризи досить схожі. Фактично всі антикризові заходи включають в себе податкові канікули, пільги і зниження ставок по окремих податках, максимальну підтримку малого і середнього бізнесу, який виглядає найбільш уразливим в поточних умовах. Також уряд робить упор на підтримку зайнятості, аж до прямої компенсації зарплат співробітникам приватних компаній, і підтримку рівня споживання серед населення.

Наприклад, уряд Великобританії на підтримку бізнесу виділив 330 млрд. фунтів стерлінгів (близько 388 млрд. дол. США). Це більше 15% ВВП країни. Направляти ці гроші будуть і великому бізнесу, на кшталт авіакомпаній, але в першу чергу - середньому і малому, наприклад, пабах і ресторанах.

У Німеччині створюється окремих Фонд економічної стабільності, який буде інвестувати в приватні компанії в обмін на викуп часток в їх власності, а також надавати кредитні гарантії. Загальний бюджет Фонду - 500 млрд. євро.

В Італії, яка поки найбільш постраждала від пандемії коронавірусу з усіх країн ЄС, уряд виділив на антикризові заходи 25 млрд. євро. Зокрема, фірмам, чий оборот через карантин впав більш ніж на чверть, держава надасть часткову компенсацію втрат [2].

Коронавірус - це велика невизначеність і невідомість, яка лякає і інвесторів теж. Ніхто до кінця не уявляє собі, які наслідки він матиме для людства. На український бізнес криза вплине дуже сильно і при цьому ніяких можливостей для нього не створить. ВВП України вже почав падіння ще в січні 2020 року через скорочення промисловості. Пандемія коронавірусу тільки погіршила цей процес. Українські експерти прогнозують падіння в першому кварталі приблизно на 3,5% ВВП. В Офісі президента вважають, що за результатами всього 2020 року падіння може скласти 5% ВВП [3]

Сьогодні багато економістів, політиків, вчених задаються питанням, якою стане економіка після коронавірусу? Спостерігаючи процеси, що відбуваються в людському суспільстві, не можна не помітити, будь-яке явище має, як позитивну, так і негативну сторону. Який же позитивний момент для економіки можна виділити зараз?

На заході, у найбільш розвинених країнах сформувалося суспільство споживання, яке поширилося по всьому світу в другій половині XX століття. Характерною його рисою є перехід від функціонального використання товарів, тобто використання їх для вирішення певних завдань, до споживання заради

самого споживання, наслідування моди, демонстрації статусу, отримання задоволень і т.д. Особливе значення в такому суспільстві набувають галузі, які займаються не виробництвом товарів, а стимуляцією їх споживання, наприклад реклама і система кредитування. «Шопінг» стає певною формою дозвілля, товари купують не тому що в них виникає потреба, а для певного морального задоволення. Відбувається тотальна комерціалізація суспільства. Процеси комерціалізації піддаються освіта, медицина, спорт, туризм. Дитячі та молодіжне середовище розглядаються маркетологами, як повноцінний зростаючий сегмент ринку. За таких умов у суспільстві відбувається, з одного боку криза культурних цінностей, а з іншого, активне зростання промислового виробництва для задоволення запитів громадян та перевиробництва товарів, призводять до забруднення навколишнього середовища настільки, що це стає глобальною проблемою.

Зараз в умовах карантину споживання різко впало, багато хто відчув всю безглуздість цих перегонів за кількістю товарів. Через поширення захворювання, уряди країн вводять все нові обмеження. Світове виробництво знижується, це призводить до зменшення викидів на підприємствах, наземного та автотранспорту. За кілька місяців поширення коронавірусу вчені вже встигли зареєструвати зниження шкідливих викидів діоксиду азоту (NO₂) і чадного газу (CO) від промисловості і автотранспорту - перш за все в тому ж Китаї [4].

Багато підприємств і організацій в умовах карантину, в міру своїх можливостей, почали працювати дистанційно. Є велика ймовірність, що після виходу з карантину найбільші компанії і власники малого та середнього бізнесу почнуть готувати стратегії переходу до розподіленої бізнес-моделі. До моделі, в якій співробітники по максимуму переміщуються в хоум-офіси та спілкування ведеться з використанням віртуальних заміників нарад та презентацій. Звісно, робоче місце вдома такого співробітника, необхідно істотно дообладнати, зараз вже різко виріс попит на модеми та роутери, проте додаткові витрати будуть виправдані. Керівники фірм та великих компаній відчують позитивні моменти нової бізнес-моделі, адже можна відмовитися від оренди великих будівель, офіси, звичайно, залишаться, але орендовані площі стануть значно менше.

Якщо така тенденція набуде поширення, і частина людей почне працювати з дому, машин під час години пік на дорогах буде значно менше, зникнуть затори, витрати на бензин зменшаться, повітря в великих містах стане значно чистішим.

Таким чином вже зараз можна зробити висновок:

- в суспільстві відбудеться переосмислення пріоритетів, споживчі цінності, які небезуспішно претендують на місце моральних і духовних цінностей, будуть відсунуті на другий план, а політика споживання поступиться місцем політиці розумного використання;

- в структурі економіки відбудуться певні зміни;

- бізнес реалізує стратегію переходу до розподіленої бізнес-моделі;

• пандемія Covid – 19 надасть людству певний досвід, як діяти в умовах аномальних подій.

Досвід, як діяти в умовах непередбачуваних подій, потрібен людству, бо, як стверджує Нассим Талеб, складні системи, штучно створені суспільством, до яких можна віднести і економічні, мають тенденцію до розвитку каскадів та ланцюжків реакцій, які знижують, іноді навіть усувають, передбачуваність і спричиняють несподівані події. Таким чином, сучасний світ може зростати у технічних знаннях, але стає ще більш непередбачуваними.

Використані джерела:

1. Талеб Нассим Николас. Черный лебедь / Н.Талеб // КоЛибри , 2011 С.391[Електронний ресурс]. URL.: <https://avidreaders.ru/book/chernyy-lebed.html>
2. <https://interfax.com.ua/news/economic/653580.html>
3. <https://tsn.ua/ru/groshi/koronavirusnyy-krizis-kak-snizhaetsya-ekonomika-stranmira-i-cto-teryayet-bolshe-vsego-1523979.html>
4. <https://meduza.io/feature/2020/03/22/vse-taki-net-zadachi-spasti-prirodu-ot-nas>

*Проценко В.С., здобувач фахової передвищої освіти,
Економіко-правничий фаховий коледж,
ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»,
м. Бердянськ
Науковий керівник: д.е.н., професор Рунчева Н.В.*

СТРУКТУРНА ПОБУДОВА МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ

У регулюванні аудиторської діяльності важливу роль виконують Міжнародні стандарти аудиторської діяльності, при цьому відчувається недостатність належної літератури з висвітлення цих питань.

За сучасних умов реформування економіки України до ринкових умов господарювання та трансформації бухгалтерського обліку на Міжнародні стандарти фінансової звітності з особливою гостротою постає проблема достовірності облікової інформації як на рівні підприємства, так і на рівні зовнішніх по відношенню до підприємства суб'єктів ринку. Посилити дієздатність системи економічного контролю покладено на аудит.

У Конституції Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) сказано, що основна її мета – всемірний розвиток бухгалтерської професії на основі гармонізованих (узгоджених) стандартів з метою надання високоякісних послуг на користь суспільства. Для виконання цієї місії в аудиторській області Раду МФБ заснував Комітет з міжнародної аудиторської практики (КМАП), покликаний розробляти стандарти і положення відносно аудиту і супутніх послуг. В даний час функції КМАП виконує Рада з міжнародних аудиторських і